

แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
The Guidelines to Promote Community Participation in Academic
Administration of School under the Angthong Primary
Educational Service Area Office

พรรณิดา อุทธา¹ พรเทพ ฐัฒณ²
Phannida Uttha, Pornthep Rupan

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการ และ 2) นำเสนอแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการ วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 166 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน และ 2) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วยรายการปฏิบัติ 38 รายการ จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น มีรายการปฏิบัติ 11 รายการ (2) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการมีรายการปฏิบัติ 8 รายการ (3) ด้านการจัด การเรียนการสอนในโรงเรียน มีรายการปฏิบัติ 6 รายการ (4) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีรายการ

Received: 2022-06-07 Revised: 2022-09-12 Accepted: 2022-09-17

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Student of Master of Education Degree in Educational
Administration, Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.
Corresponding Author e-mail: thanachai4906gkma@gmail.com

² อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Instructor of Master of Education Degree in Educational
Administration, Faculty of Education, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.

ปฏิบัติ 6 รายการ และ (5) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีรายการปฏิบัติ 7 รายการ

คำสำคัญ (Keywords) : การมีส่วนร่วมของชุมชน; การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The purposes of the research were: 1) to study level of community participation in academic administration; and 2) to propose the guidelines to promote community participation in academic administration. The research procedure included 2 stages. Stage 1 was studying level of participation in academic administration. The sample group, using stratified sampling, consisted of 166 school administrations and academic heads of school under the Angthong primary educational service area office. The research instrument employed was a questionnaire. The reliability was at 0.96. Statistical analysis was conducted using mean, and standard deviation. Stage 2 was providing the guidelines of promote community participation in academic administration. The key informants, obtained from purposive sampling, included 5 experts. The research instrument was a semi-structured interview and analyze the data with content analysis techniques. The research results revealed as follows: 1) level of community participation in academic administration the overall problem was at a high level. The aspect with the highest average was academic planning, followed by development and promotion of learning resources, and the side with the lowest mean was teaching and learning management in schools; and 2) the guidelines of promote community participation in academic administration consisted of 38 lists of practice classified into 5 aspects; (1) The local curriculum development containing 11 lists. (2) the academic planning containing 8 lists. (3) the teaching and learning management in schools containing 6 lists. (4) the development and promotion of learning resources containing 6 lists. and (5) The encouraging the community to be academically strong containing 7 lists.

Keywords: Participation of Community; Academic Administration

บทนำ (Introduction)

งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารงานวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ งานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และกัลยมน อินทุสุต, 2558) ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนต้องรู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้

ก้าวหน้าทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจการยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด (จุรณี เก้าเอี้ยน, 2557) อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) พบว่าคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่า ระดับประเทศทั้ง 4 วิชา และเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 พบว่า มีคะแนนต่ำกว่าปีการศึกษา 2564 ทุกวิชายกเว้นวิชาคณิตศาสตร์ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2564) ซึ่งให้เห็นว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ยังมีปัญหาบางประการที่ทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการดังกล่าว ต่ำกว่าคะแนนระดับประเทศ และต่ำลงจากปีที่ผ่านมา ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรนำหลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพรูปแบบหนึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัย มิสตี (Misty, 2011) ที่พบว่า โรงเรียนที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการโดยชุมชนเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการช่วยส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นและสูงขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาให้กับท้องถิ่น เนื่องจากการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีสิทธิในการร่วมตัดสินใจ มีบทบาทร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินงาน ร่วมคิดริเริ่ม การพิจารณาการตัดสินใจ ช่วยเหลือ สนับสนุน เสนอแนะ ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วมมือรับผิดชอบ แก้ไขปัญหาในการดำเนินงานต่าง ๆ ร่วมกันกับสถานศึกษาจะช่วยให้เกิดการปรับปรุงผลผลิตให้เพิ่มขึ้นได้และเกิดประโยชน์สูงสุดและตรงตามความต้องการของคนในชุมชน (มณัญญา ปัตถาวงษ์, 2562) อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการที่ผ่านมาไม่ได้เป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนน้อย เนื่องจากขาดความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตน โรงเรียนกับชุมชนมีการประสานที่ยังไม่ดีเท่าที่ควร และขาดการกระตุ้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ทำให้การมีส่วนร่วมกับชุมชนยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร (ลินดา ชุมภูศรี, 2557)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นอันดับแรก มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ โรงเรียนต้องทำหน้าที่พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเต็มตามศักยภาพตามความสามารถ ความสนใจ มีความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งเป็นหน้าที่ในขอบข่ายงานบริหารวิชาการของโรงเรียน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากชุมชนและทุกภาคส่วนของสังคมในการจัดการศึกษาแบบบูรณาการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ ตลอดจนร่วมการกำกับ ติดตาม และประเมินผล ส่งเสริม สนับสนุน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และสาธารณชนให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ตลอดจนมีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, 2565) แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึง ผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 พบว่า การบริหารงาน

วิชาการของโรงเรียนในสังกัดยังมีปัญหาบางประการที่ส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุผล จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัยเรื่อง แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เนื่องจาก การมีส่วนร่วมของชุมชนสามารถทำให้ดำเนินงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ และมีประโยชน์ในการที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางให้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง รวมถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ได้นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้บรรลุ เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
2. เพื่อนำเสนอแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methods research) วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 284 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 166 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ .05 และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยจำแนกตามอำเภอ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 61 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น จำนวน 11 ข้อ 2) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ จำนวน 9 ข้อ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน จำนวน

14 ข้อ 4) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ จำนวน 15 ข้อ และ 5) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ทางวิชาการ จำนวน 12 ข้อ โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้มีค่าความเชื่อมั่น 0.96

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย และแบบสอบถามจัดส่งไปยังผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการในโรงเรียน พร้อมทั้งติดต่อขอรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ - 10 มีนาคม พ.ศ. 2565 และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 166 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

1. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางการศึกษา มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในสถานศึกษา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับสุดท้ายของแต่ละด้านมากำหนดเป็นกรอบคำถามในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ไปยังผู้เชี่ยวชาญพร้อมทั้งนัดหมายวันเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 15 - 30 มีนาคม พ.ศ. 2565

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนใน

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.37) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.53) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.42) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.65) ดังแสดงในแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในภาพรวม

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ด้านการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	4.12	0.39	มาก
2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	4.31	0.53	มาก
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน	4.02	0.65	มาก
4. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	4.30	0.42	มาก
5. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	4.29	0.49	มาก
รวม	4.21	0.37	มาก

2. ผลการวิเคราะห์และนำเสนอแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ประกอบด้วยรายการปฏิบัติ 38 รายการ จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น มีรายการปฏิบัติ 11 รายการ ได้แก่ 1)

โรงเรียนจัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนชุมชน เพื่อสร้างความตระหนัก และความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตรท้องถิ่นและการกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น 2) โรงเรียนส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขยายผล เพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตรท้องถิ่นและการกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสู่ชุมชน 3) ผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันวางแผนหลักสูตร กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรท้องถิ่น และการกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ความต้องการของชุมชน และเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน 4) โรงเรียนชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองกำหนดไว้ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทราบ 5) โรงเรียนสำรวจความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นที่เหมาะสมกับชุมชนโดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital platform) ที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น กรูเกิ้ลฟอร์ม (Google forms) 6) โรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นตัวแทนชุมชนให้ข้อเสนอแนะ แสดงความคิดเห็นในการดำเนินการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน 7) ผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งได้รับการ

แต่งตั้งให้เป็นตัวแทนชุมชน ร่วมกันดำเนินการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรท้องถิ่นและการกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น 8) โรงเรียนส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนำจุดมุ่งหมายของหลักสูตรท้องถิ่นและการกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสื่อสารให้ชุมชนทราบ 9) โรงเรียนกำหนดปฏิทิน หรือตารางให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากชุมชนเข้าร่วมติดตามการแปลงหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่รายวิชาตามความเหมาะสม 10) โรงเรียนเปิดโอกาสให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากชุมชนได้ร่วมประเมินการแปลงหลักสูตรท้องถิ่นไปสู่รายวิชา และ 11) โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้ปกครองนักเรียนร่วมประเมินพฤติกรรมและผลการเรียนของนักเรียนในรายวิชาที่ใช้หลักสูตรท้องถิ่น

2.2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ มีรายการปฏิบัติ 8 รายการ ได้แก่ 1) โรงเรียนจัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนชุมชน เพื่อวิเคราะห์สภาพองค์กร (SWOT Analysis) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อวางแผนและกำหนดทิศทางด้านวิชาการของสถานศึกษาประจำปีการศึกษา 2) ผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการ และแนวทางดำเนินงาน กำหนดทรัพยากร และแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ เป็นต้น 3) ผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมคิดกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของงานวิชาการในรอบปีการศึกษา 4) โรงเรียนมีการรายงานผลการปฏิบัติงานวิชาการในปีที่ผ่านมากับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทราบ เพื่อที่จะนำผลการปฏิบัติงานวิชาการในปีที่ผ่านมาเป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของงานวิชาการในรอบปีการศึกษาร่วมกัน 5) โรงเรียนสำรวจความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนในการจัดทำโครงการ/แผนงาน/กิจกรรมพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียน โดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital platform) ที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น ฟอร์ม (Google forms) 6) โรงเรียนจัดทำโครงการ/แผนงาน/กิจกรรมพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน 7) โรงเรียนระดมทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ/แผนงาน/กิจกรรมพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนจากชุมชน เช่น บุคลากรที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น วัสดุอุปกรณ์จากหน่วยงานภาคเอกชน เช่น บริษัทไอทีที่มีกิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) ที่ให้ทั้งองค์ความรู้และวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น และ 8) โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้ทราบถึงโครงการ/แผนงาน/กิจกรรมพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ชุมชนเข้าถึงได้ง่าย เช่น ไลน์ (Line) เฟซบุ๊ก (Facebook) อย่างสม่ำเสมอ

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน มีรายการปฏิบัติ 6 รายการ ได้แก่ 1) โรงเรียนส่งเสริมให้ครูรายงานผลการจัดการเรียนการสอนในการปีการศึกษาที่ผ่านมาให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนร่วมคิดเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไป 2) โรงเรียนส่งเสริมให้ครูสังเกตพฤติกรรมความสนใจและความถนัดของผู้เรียนรายบุคคล และรายงานให้ผู้ปกครองทราบว่าควรส่งเสริมนักเรียนในด้านใด 3) โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทำการสำรวจความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนเกี่ยวกับความสนใจของผู้เรียนและความต้องการของชุมชนโดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital platform) ที่เข้าถึงได้ง่าย

เช่น กรูเกิ้ลฟอร์ม (Google forms) 4) โรงเรียนส่งเสริมให้ครูแต่ละช่วงชั้นนำผลการสังเกตความ
 ถนัดของผู้เรียน และความต้องการของชุมชนมาวิเคราะห์ และประมวลผลแล้วนำมาวางแผนการจัด
 เนื้อหาสาระการเรียนรู้ 5) โรงเรียนส่งเสริมให้ครูนำเสนอหน่วยการเรียนรู้และแผนการเรียนรู้ผ่าน
 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เช่น ไลน์ (Line) เฟซบุ๊ก (Facebook) ยูทูบ (YouTube) ให้
 ผู้ปกครองและชุมชนได้ทราบ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเสนอความคิดเห็นเพื่อ
 นำไปปรับปรุงหน่วยการเรียนรู้และแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และ 6)
 โรงเรียนส่งเสริมให้ครูสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อรายงานผลการจัดทำหน่วยการเรียนรู้และ
 แผนการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้ร่วมประเมินผลการเรียนรู้ด้วย

2.4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีรายการปฏิบัติ 6 รายการ ได้แก่ 1)
 ผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาประชุมร่วมกันเพื่อระดมความคิดในการ
 ออกแบบระบบฐานข้อมูลสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อสนับสนุนให้ครูนำไปใช้กับนักเรียน 2)
 โรงเรียนสำรวจแหล่งเรียนรู้ในชุมชนโดยสอบถามข้อมูลจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน
 เครือข่ายผู้ปกครอง และผู้คนในชุมชน 3) ผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา
 ร่วมกันคิดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนโดยเลือกแหล่งเรียนรู้ที่ได้จากการสำรวจที่มีความสอดคล้องกับ
 หลักสูตรท้องถิ่น และหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำมาจัดทำข้อมูลสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
 4) โรงเรียนแต่งตั้งครูที่มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็น
 ผู้รับผิดชอบจัดทำข้อมูลสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในชุมชนโดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital
 platform) ที่ใช้งานง่าย และเข้าถึงได้ง่าย เช่น เว็บไซต์โรงเรียน เฟซบุ๊ก (Facebook) ยูทูบ
 (YouTube) แต่ถ้าโรงเรียนใดขาดครูที่มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ
 สื่อสาร โรงเรียนควรส่งครูไปฝึกอบรมกับหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้
 ให้ได้ 5) โรงเรียนระดมทรัพยากรที่ใช้ในจัดทำข้อมูลสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เช่น บุคลากร
 ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชนได้ขอการสนับสนุน
 งบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น วัสดุอุปกรณ์จาก
 หน่วยงานภาคเอกชน และ 6) โรงเรียนจัดทำโครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ใน
 ชุมชนลงในแผนปฏิบัติการประจำปี พร้อมกับส่งเสริม สนับสนุนให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้
 ให้กับนักเรียน และเผยแพร่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ชุมชนและประชาชนที่สนใจสามารถเข้ามาดูเพื่อหา
 ความรู้ได้

2.5 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีรายการปฏิบัติ 7 รายการ
 ได้แก่ 1) โรงเรียนทำการสำรวจข้อมูลความต้องการความรู้และเทคนิคทักษะทางวิชาการเพื่อการ
 พัฒนาทักษะและคุณภาพชีวิตของของผู้ปกครอง ประชาชนในท้องถิ่น โดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล
 (Digital platform) ที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น กรูเกิ้ลฟอร์ม (Google forms) 2) ผู้บริหารโรงเรียน ครู
 และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมคิดเป้าหมายการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการทั้งด้าน
 ความรู้และเทคนิคทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะและคุณภาพชีวิตของผู้ปกครอง ประชาชน
 ในท้องถิ่น 3) โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อเป็นแกนนำในการนำความรู้เทคนิคทักษะทาง
 วิชาการไปเผยแพร่สู่ชุมชน 4) โรงเรียนส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหา

ความรู้ ข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ 5) โรงเรียนส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น 6) โรงเรียนประสานและขอความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการให้ความรู้แก่คนในชุมชน และ 7) โรงเรียนควรเป็นศูนย์บริการความรู้ให้แก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถนำความรู้/เทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ได้

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นหน้าที่ในขอบข่ายงานบริหารวิชาการของโรงเรียน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากชุมชนและทุกภาคส่วน อีกทั้งยังยังได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากชุมชน จึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริอร กาคำ (2556) ที่พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการนำเสนอแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น มีรายการปฏิบัติ 11 รายการ โดยมีรายการปฏิบัติที่สำคัญ คือ โรงเรียนจัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนชุมชน เพื่อสร้างความตระหนัก และความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตรท้องถิ่นและการกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการสร้างความตระหนักให้กับชุมชนเป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้ชุมชนได้รับรู้ และรู้สึกถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญจึงเสนอแนวทางให้สร้างความตระหนักเพื่อให้ชุมชนรับรู้ถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม เมื่อชุมชนรับรู้และเห็นความสำคัญแล้วก็จะสนับสนุนและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญพรพรรณ พันธะนันท์ (2558) เรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ที่เสนอแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรว่า โรงเรียนควรเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำและปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น เนื่องจากเป็นคนในท้องถิ่นและมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ของชุมชน ส่วนการสร้าง ความตระหนักในการมีส่วนร่วม

2.2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ มีรายการปฏิบัติ 8 รายการ โดยมีรายการปฏิบัติที่สำคัญ คือ โรงเรียนจัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนชุมชน เพื่อวิเคราะห์สภาพองค์กร (SWOT Analysis)

จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อวางแผนและกำหนดทิศทางด้านวิชาการของสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การวิเคราะห์สภาพองค์กรเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ทราบถึง ศักยภาพของโรงเรียน ซึ่งถ้าส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมจากชุมชนก็จะทำให้ชุมชนได้รู้สึกถึงความ เป็นเจ้าของ เกิดความภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง ด้านวิชาการของโรงเรียน พร้อมทั้ง จะสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดของ หัสณัย เจนจบ (2564) ที่ กล่าวว่า การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ การที่บุคคลได้แสดงความ คิดเห็นและยอมรับในเป้าหมายเดียวกัน จะช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความสำนึกในหน้าที่ความ รับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานขององค์กร

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน มีรายการปฏิบัติ 6 รายการ โดยมีรายการ ปฏิบัติที่สำคัญ คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูรายงานผลการจัดการเรียนการสอนในการปีการศึกษาที่ ผ่านมาให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนร่วมคิดเป้าหมายในการจัดการ เรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การรายงานผลการจัดการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญและเป็นหน้าที่ที่ครูจะต้องทำ เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับทราบ และเข้ามาแสดงความ คิดเห็นถึงเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไป เป็นการร่วมกันพัฒนาและ ส่งเสริมนักเรียนได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งจะ ทำให้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ พิษญา ภา ยินยาว (2562) ที่กล่าวไว้ว่า ครูจึงมีหน้าที่สื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองโดยมี หน้าที่รายงานผลการเรียนหรือความเจริญก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ สื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อช่วยแก้ปัญหาของนักเรียนในกรณีที่ศิษย์มีปัญหาทางการเรียนความ ประพฤติ สุขภาพอื่น ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

2.4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีรายการปฏิบัติ 6 รายการ โดยมี รายการปฏิบัติที่สำคัญ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาประชุมร่วมกันเพื่อ ระดมความคิดในการออกแบบระบบฐานข้อมูลสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อสนับสนุนให้ครู นำไปใช้กับนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การออกแบบระบบฐานข้อมูลสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ใน ชุมชนเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากชุมชนในฐานะที่ชุมชนเป็นเจ้าของแหล่งเรียนรู้ ทั้ง แหล่งเรียนรู้ที่เป็นตัวบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น เครื่องจักสาน ตักตาชาววัง กลอง แหล่งเรียนรู้ ที่เป็นประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เช่น หลวงพ่อโตองค์ใหญ่ที่วัดม่วง วัดไชโยวรวิหาร วัดขุนอินท ประมูล โดยชุมชนจะเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลได้ดีที่สุด ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องระดมความคิดจาก ชุมชนด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของประมวล ไชยโคตร (2560) เรื่องการพัฒนา แนวทางการมี ส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 ควรใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ผ่านการประชุมระดมความคิดจัดทำ ข้อมูลสารสนเทศ และทะเบียนแหล่งเรียนรู้

2.5 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีรายการปฏิบัติ 7 รายการ โดยมีรายการปฏิบัติที่สำคัญ คือ โรงเรียนทำการสำรวจข้อมูลความต้องการความรู้และเทคนิคทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะและคุณภาพชีวิตของผู้ปกครอง ประชาชนในท้องถิ่น โดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital platform) ที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น กูเกิ้ลฟอร์ม (Google forms) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การสำรวจข้อมูลความต้องการของชุมชนจะทำให้โรงเรียนได้ทราบความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ในการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการจึงต้องมีการสำรวจความต้องการของชุมชนเสียก่อน ว่าชุมชนต้องการความรู้และเทคนิคทักษะทางวิชาการในด้านใดบ้าง โรงเรียนจะได้ทำการส่งเสริมได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ สมัญญา จักรชัย (2558) ที่ได้สรุปไว้ว่า การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการมีการดำเนินงานลำดับแรกคือ การสำรวจความต้องการชุมชน แล้วจึงสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน จัดให้ความรู้เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะทางวิชาการแก่ชุมชนให้สอดคล้องกับความต้องการดังกล่าว

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนควรจัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร โรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนชุมชน เพื่อร่วมกันดำเนินการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรท้องถิ่นและการกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น โดยโรงเรียนควรชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามกำหนดไว้ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทราบ แล้วเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ข้อเสนอแนะ แสดงความคิดเห็นในการดำเนินการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชน และนำจุดมุ่งหมายของหลักสูตรท้องถิ่นและการกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสื่อสารให้ชุมชนทราบ

1.2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ โรงเรียนควรสำรวจความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนในการจัดทำโครงการ/แผนงาน/กิจกรรมพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียน โดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น กูเกิ้ลฟอร์ม แล้วจัดทำโครงการ/แผนงาน/กิจกรรมพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนตามความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน และระดมทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ/แผนงาน/กิจกรรมพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนจากชุมชน เช่น บุคลากรที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน งบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น วัสดุอุปกรณ์จากหน่วยงานภาคเอกชน เช่น บริษัทไอทีที่มีกิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) ที่ให้ทั้งองค์ความรู้และวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้ทราบถึงโครงการ/แผนงาน/กิจกรรมพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ชุมชนเข้าถึงได้ง่าย เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก อย่างสม่ำเสมอ

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ครูควรรายงานผลการจัดการเรียนการสอนในการปีการศึกษาที่ผ่านมาให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนเสนอข้อคิดเห็นถึงเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไป และนำความข้อเสนอมานั้นได้มาเป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองด้วย

1.4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาควรประชุมร่วมกันเพื่อระดมความคิดในการออกแบบระบบฐานข้อมูลสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อสนับสนุนให้ครูนำไปใช้กับนักเรียน นอกจากนี้ยังสามารถถามความคิดเห็นโดยการสอบถามความคิดเห็น

1.5 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ สร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อเป็นแกนนำในการนำความรู้เทคนิคทักษะทางวิชาการไปเผยแพร่สู่ชุมชน และเป็นศูนย์บริการความรู้ให้แก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถนำความรู้/เทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ได้ ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น และประสานและขอความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการให้ความรู้แก่คนในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียน การสอนในโรงเรียน เนื่องจากเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เพื่อให้ได้รูปแบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการที่มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์ ซึ่งจะทำให้การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- จรูณี แก้วเอียน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- บุษยพรรณ พันธะนันท์. (2558). แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุษยพรรณ พันธะนันท์. (2558). แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2.

- วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิชญาภา ยืนยาว. (2562). *ครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และกัลยมน อินทุสุต. (2558). *การบริหารงานวิชาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.
- มนัญญา ปัตถางษ์. (2562). *การศึกษาด้านบริหารการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ลินดา ชุมภาศรี. (2557). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ศิริอร กาคำ. (2556). *แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2564). *สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สมัญญา จักรชัย. (2558). *แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. (2565). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- หัตสนัย เจนจบ. (2564). *รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determination sample size for research activities. *Education and Psychology Measurement*. 30 (3), 607–610.
- Misty, M. K. (2011, February). Academic optimism and community engagement in urban school. *Journal of Educational Administration*. 49 (5), 65–68.